

Mats Löfström r

Kirjallinen kysymys toistuvista häiriöistä ylioppilastutkinnon kokeissa

Eduskunnan puhemiehelle

Ylioppilastutkintolautakunnan antamien tietojen mukaan 17.3.2026 ruotsinkielisessä lyhyen ja pitkän matematiikan ylioppilaskokeessa oli teknisiä häiriöitä. Tehtävänannot puuttuivat monista tehtävistä, mikä teki kokeen suorittamisesta vaikeampaa asianomaisille tutkinnon suorittajille. Häiriöt koskivat vain ruotsinkielisiä kokeita. Ongelma korjattiin kokeen aikana siten, että ohjeet lähetettiin lukioille sähköpostitse ja opiskelijoille annettiin lisäaikaa kokeen tekemiseen.

Tilanne kyettiin onneksi hoitamaan suhteellisen nopeasti muun muassa valppaiden opettajien ansiosta. On kuitenkin huolestuttavaa, että häiriö koski vain ruotsinkielistä koetta, kun taas suomenkieliseen kokeeseen sillä ei ollut vaikutusta. Tämä herättää kysymyksen siitä, poikkeavatko suomen- ja ruotsinkielisiä kokeita koskevat käytänteet toisistaan.

Aiemmin ruotsinkielisissä kokeissa on ollut myös käännösvirheitä, mikä on erityisen ongelmallista, koska kokeet perustuvat yleensä suomenkielisiin alkuperäisteksteihin. Tällaiset puutteet ovat erityisen ongelmallisia, koska ne asettavat ruotsinkieliset opiskelijat eriarvoiseen asemaan.

Koska ylioppilastutkinnon kokeissa on aiemminkin ollut teknisiä ongelmia, mukaan lukien viime vuoden iso tekninen epäonnistuminen, on valitettavasti syytä kyseenalaistaa nykyisten käytänteiden ja laadunvarmistusprosessien riittävyys.

Toistuvat häiriöt vaarantavat ihmisten luottamuksen ylioppilastutkintojärjestelmään. Vaikka Ylioppilastutkintolautakunta ei tietenkään tällaisia ongelmia toivoisi, toistuvat ongelmat antavat kuitenkin tilanteesta sellaisen kuvan, että häiriöitä syntyy liian usein. Siksi on äärimmäisen tärkeää varmistaa, että käytänteet ovat yhtä toimintavarmoja ja yhdenvertaisia sekä suomen- että ruotsinkielisten kokeiden osalta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä sen varmistamiseksi, että Ylioppilastutkintolautakunnan käytänteet ja laadunvarmistus ovat riittäviä, jotta teknisiltä ongelmilta vältytään jatkossa, ja

Kirjallinen kysymys KK 114/2026 vp

miten on mahdollista, että ongelmat koskivat vain ruotsinkielisiä kokeita?

Helsingissä 26.3.2026

Mats Löfström r